

Chuyển đổi số trong giảng dạy bộ môn kế toán

NGUYỄN VĂN CƯỜNG *

Trường Đại học Gia Định

Nhận bài: 16/04/2022 - Duyệt đăng: 15/06/2022

(*) Liên hệ: nvcuong196010@yahoo.com.vn - Tel: 0913193694

Tóm tắt:

Chuyển đổi số là khai thác các dữ liệu có được từ quá trình số hóa, áp dụng các công nghệ để phân tích, biến đổi các dữ liệu đó và tạo ra các giá trị mới hơn. Trong lĩnh vực giáo dục đào tạo (GDĐT), chuyển đổi số sẽ hỗ trợ đổi mới theo hướng: giảm thuyết giảng, truyền thụ kiến thức sang phát triển năng lực người học, tăng khả năng tự học, tạo cơ hội học tập mọi lúc, mọi nơi, cá nhân hóa việc học, góp phần tạo ra xã hội học tập và học tập suốt đời. Chuyển đổi số trong GDĐT tập trung vào hai nội dung chính: (1) chuyển đổi số trong quản lý giáo dục; và (2) chuyển đổi số trong dạy, học, kiểm tra, đánh giá và nghiên cứu khoa học.

Từ khóa: Chuyển đổi số, giáo dục, đào tạo, kế toán.

Abstract:

Digital transformation is about exploiting the data obtained from the digitization process, applying technologies to analyze and transform that data and create new values. In the field of education and training, digital transformation will support innovation in the direction of: reducing lectures, transferring knowledge to developing learners' capacity, increasing self-study ability, creating learning opportunities anytime, anywhere where, personalize learning, contribute to creating a learning society and lifelong learning. Digital transformation in education and training focuses on two main contents: (1) digital transformation in educational management; and (2) digital transformation in teaching, learning, testing, assessment, and scientific research.

Keywords: Digital transformation, education, training, accounting.

Đại hội XIII của Đảng đề ra mục tiêu: Đến năm 2025 đưa nước ta trở thành nước có công nghiệp theo hướng hiện đại, vượt mức thu nhập trung bình thấp; đến năm 2030, nước ta trở thành nước có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao và đến năm 2045, nước ta trở thành nước phát triển, có thu nhập cao. Trong đó, chủ trương đẩy mạnh chuyển đổi số, phát triển kinh tế số là một trong những biểu hiện cụ thể thể hiện ý chí, khát vọng phát triển đất nước.

Ngày 27 tháng 9 năm 2019 Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết số 52-NQ/TW về một số

chủ trương, chính sách chủ động tham gia cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư với mục tiêu tổng quát: Tận dụng có hiệu quả các cơ hội do cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đem lại để thúc đẩy quá trình đổi mới mô hình tăng trưởng, cơ cấu lại nền kinh tế gắn với thực hiện các đột phá chiến lược và hiện đại hoá đất nước; phát triển mạnh mẽ kinh tế số; phát triển nhanh và bền vững dựa trên khoa học-công nghệ, đổi mới sáng tạo và nhân lực chất lượng cao; nâng cao chất lượng cuộc sống, phúc lợi của người dân; bảo đảm vững chắc quốc phòng, an ninh, bảo vệ

môi trường sinh thái.

Ngày 03 tháng 6 năm 2020, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 749/QĐ-TTg về phê duyệt “Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”. Chương trình chuyển đổi số quốc gia nhằm mục tiêu kép là vừa phát triển Chính phủ số, kinh tế số, xã hội số, vừa hình thành các doanh nghiệp công nghệ số Việt Nam có năng lực đi ra toàn cầu, lĩnh vực có tác động xã hội, liên quan hàng ngày đến người dân, thay đổi nhận thức nhanh nhất, mang lại hiệu quả, giúp tiết kiệm chi phí cần ưu tiên

chuyển đổi số trước, bao gồm: Y tế, Giáo dục, Tài chính - Ngân hàng, Nông nghiệp, Giao thông vận tải và logistics, Năng lượng, Tài nguyên và Môi trường, Sản xuất công nghiệp. Một số ngành, lĩnh vực cần ưu tiên chuyển đổi số trước, trong đó, chú trọng tới việc triển khai các sáng kiến nhằm liên kết giữa các ngành, lĩnh vực để cung cấp một trải nghiệm mới, hoàn toàn khác, mang lại giá trị cho người dân, doanh nghiệp và xã hội. Đối với lĩnh vực giáo dục cần ưu tiên: (1) Phát triển nền tảng hỗ trợ dạy và học từ xa, ứng dụng triết đề công nghệ số trong công tác quản lý, giảng dạy và học tập; số hóa tài liệu, giáo trình; xây dựng nền tảng chia sẻ tài nguyên giảng dạy và học tập theo cả hình thức trực tiếp và trực tuyến. Phát triển công nghệ phục vụ giáo dục, hướng tới đào tạo cá thể hóa. (2) 100% các cơ sở giáo dục triển khai công tác dạy và học từ xa, trong đó thử nghiệm chương trình đào tạo cho phép học sinh, sinh viên học trực tuyến tối thiểu 20% nội dung chương trình. Ứng dụng công nghệ số để giao bài tập về nhà và kiểm tra sự chuẩn bị của học sinh trước khi đến lớp học.

1. Chuyển đổi số trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo

Chuyển đổi số (Digital Transformation) là sự tích hợp các công nghệ kỹ thuật số vào tất cả các lĩnh vực của một doanh nghiệp, tận dụng các công nghệ để thay đổi căn bản cách thức vận hành, mô hình kinh doanh và cung cấp các giá trị mới cho khách hàng của doanh nghiệp đó cũng như tăng tốc các hoạt động kinh doanh. Tại Việt Nam, khái niệm “Chuyển đổi số” thường

được hiểu theo nghĩa là quá trình thay đổi từ mô hình doanh nghiệp truyền thống sang doanh nghiệp số bằng cách áp dụng công nghệ mới như dữ liệu lớn (Big Data), Internet cho vạn vật (IoT), điện toán đám mây (Cloud)... nhằm thay đổi phương thức điều hành, lãnh đạo, quy trình làm việc, văn hóa công ty. Ngoài ra, chuyển đổi số còn đóng vai trò quan trọng trong các lĩnh vực khác của xã hội như chính phủ, truyền thông đại chúng, y học, khoa học... Chuyển đổi số là khai thác các dữ liệu có được từ quá trình số hóa, áp dụng các công nghệ để phân tích, biến đổi các dữ liệu đó và tạo ra các giá trị mới hơn. Có thể xem “Số hóa” như một phần của quá trình “Chuyển đổi số” (Cổng thông tin Thành phố Đà Nẵng, 2021)

Sự bùng nổ của nền tảng công nghệ IoT, Big Data, AI, SMAC (mạng xã hội - di động - phân tích dữ liệu lớn - điện toán đám mây) đang hình thành nên hạ tầng giáo dục số. Theo đó, nhiều mô hình giáo dục thông minh đang được phát triển trên nền tảng ứng dụng Công nghệ thông tin (CNTT); hỗ trợ đắc lực việc cá nhân hóa học tập (mỗi người học một giáo trình và một phương pháp học tập riêng không giống với người khác, việc này do các hệ thống CNTT thực hiện tự động); làm cho việc truy cập kho kiến thức khổng lồ trên môi trường mạng được nhanh chóng, dễ dàng; giúp việc tương tác giữa gia đình, nhà trường, giáo viên, học sinh gần như tức thời. Trong lĩnh vực giáo dục đào tạo (GDĐT), chuyển đổi số sẽ hỗ trợ đổi mới GDĐT theo hướng: giảm thuyết giảng, truyền thụ kiến thức sang phát

triển năng lực người học, tăng khả năng tự học, tạo cơ hội học tập mọi lúc, mọi nơi, cá nhân hóa việc học, góp phần tạo ra xã hội học tập và học tập suốt đời. Chuyển đổi số trong GDĐT tập trung vào hai nội dung chính: (1) chuyển đổi số trong quản lý giáo dục; và (2) chuyển đổi số trong dạy, học, kiểm tra, đánh giá, nghiên cứu khoa học (NCKH). Trong quản lý giáo dục bao gồm số hóa thông tin quản lý, tạo ra những hệ thống cơ sở dữ liệu (CSDL) lớn liên thông, triển khai các dịch vụ công trực tuyến, ứng dụng các Công nghệ 4.0 (AI, blockchain, phân tích dữ liệu, ..) để quản lý, điều hành, dự báo, hỗ trợ ra quyết định trong ngành GDĐT một cách nhanh chóng, chính xác. Trong dạy, học, kiểm tra, đánh giá gồm số hóa học liệu (sách giáo khoa điện tử, bài giảng điện tử, kho bài giảng e-learning, ngân hàng câu hỏi trắc nghiệm), thư viện số, phòng thí nghiệm ảo, triển khai hệ thống đào tạo trực tuyến, xây dựng các trường đại học ảo (cyber university). (Cổng thông tin điện tử- Học viện Cảnh Sát Nhân Dân, 2021).

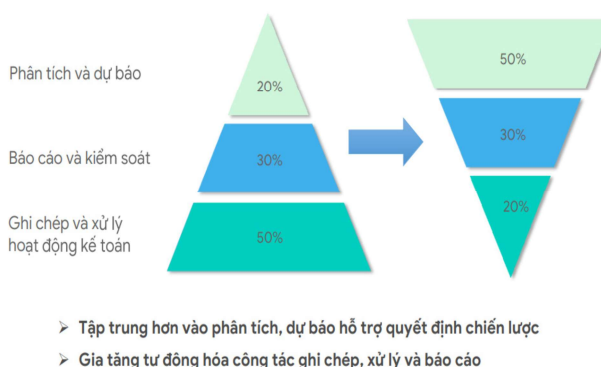
Thời kỳ mở cửa, hội nhập và cách mạng công nghệ số đã và đang tác động trực tiếp đến hoạt động giáo dục đào tạo. Xu hướng công nghệ số không gian giảng dạy, học tập cần được nhân rộng. Đại dịch covid phát sinh dẫn đến việc giảng dạy và học tập online là yêu cầu tất yếu, trong đó, kế toán là một trong những lĩnh vực chịu sự tác động lớn từ cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 nói chung và xu hướng chuyển đổi số nói riêng.

2. Thực trạng chuyển đổi số trong giáo dục đào tạo hiện nay

ở nước ta

Trong quản lý giáo dục, toàn ngành đã triển khai số hóa, xây dựng cơ sở dữ liệu dùng chung từ Trung ương đến 63 sở GDĐT, 710 phòng GDĐT và khoảng 53.000 cơ sở giáo dục. Hiện nay đã số hóa và định danh dữ liệu của khoảng 53.000 trường học, 1,4 triệu giáo viên, 23 triệu học sinh. Cơ sở dữ liệu này vừa qua đã hỗ trợ đắc lực công tác tuyển sinh và thống kê, báo cáo trong toàn ngành; giúp các cấp quản lý ban hành chính sách quản lý có hiệu quả, vừa qua đã góp phần giải quyết vấn đề thừa thiếu giáo viên ở các nhà trường theo từng địa phương, môn học. Hệ thống quản lý hành chính điện tử kết nối 63 sở GDĐT và hơn 300 trường đại học, cao đẳng trên cả nước với Bộ GDĐT hoạt động thông suốt, ổn định, phát huy hiệu quả tích cực. Trong giáo dục đại học, triển khai cơ chế đặc thù đào tạo nhân lực CNTT, qua đó giúp các cơ sở đào tạo gia tăng cơ hội hợp tác với doanh nghiệp, các tổ chức quốc tế để huy động các nguồn lực của xã hội tham gia vào quá trình đào tạo nhân lực CNTT, gắn đào tạo với nhu cầu sử dụng nhân lực ở các doanh nghiệp và nhu cầu của xã hội. Tuy vậy, chuyển đổi số ngành giáo dục đào tạo hiện nay còn gặp nhiều khó khăn, tồn tại cần tiếp tục được khắc phục, hoàn thiện về: (1) Hạ tầng mạng, trang thiết bị CNTT; (2) Số hóa, xây dựng, cập nhật học liệu số, thẩm định, chia sẻ học liệu số đòi hỏi sự đầu tư lớn về nhân lực; (3) Thu thập, chia sẻ, khai thác dữ liệu quản lý giáo dục và

XU HƯỚNG CỦA HOẠT ĐỘNG TÀI CHÍNH KẾ TOÁN TẠI DOANH NGHIỆP

Nguồn: Công ty cổ phần Misa (2022)

học liệu số cần hành lang pháp lý chung phù hợp với các quy định về bản quyền tác giả, sở hữu trí tuệ, an ninh thông tin, giao dịch điện tử và luật chia sẻ cung cấp thông tin (Cổng thông tin điện tử- Học viện Cảnh Sát Nhân Dân, 2021)

Ngày 25/8/2021, Học viện Tài chính phối hợp với Công ty Cổ phần MISA và Hiệp hội Kế toán và Kiểm toán Việt Nam tổ chức hội thảo trực tuyến “Chuyển đổi số giảng dạy kế toán trong bối cảnh đào tạo từ xa”. Chuyển đổi số là một xu thế tất yếu và đang được các quốc gia trên thế giới, trong đó có Việt Nam đặc biệt quan tâm để định hướng trở thành quốc gia số. Xu thế chuyển đổi số trong đào tạo nói chung, lĩnh vực tài chính kế toán nói riêng; kinh nghiệm tổ chức đào tạo trực tuyến và các hoạt động hỗ trợ đào tạo, những khó khăn, thách thức và các giải pháp chuyển đổi số trong giảng dạy và học tập ngành kế toán đã được các diễn giả chia sẻ. Xu thế chuyển đổi số trong lĩnh vực kế toán, kiểm toán và trong đào tạo ngành kế toán

trong tương lai đã được nhận định: “Trong bối cảnh mới, chúng ta đang bước vào thời kỳ của nền kinh tế thị trường, nhiều thành phần, mở cửa và hội nhập. Hiện tại là thời đại Khoa học công nghệ với cách mạng công nghiệp 4.0. Công nghệ số đã tác động trực tiếp đến quy trình, phương pháp, chức năng của kế toán, kiểm toán”. Trong những năm tới sẽ có 3 xu hướng nghề nghiệp kế toán, kiểm toán. Một là, xu hướng hội nhập quốc tế, di chuyển lao động kế toán, kiểm toán trong phạm vi khu vực và quốc tế. Hai là, ứng dụng công nghệ cao, chuyển đổi số nâng cao năng suất và hiệu quả công việc kế toán, kiểm toán. Ba là, xu hướng khởi nghiệp trong lĩnh vực kế toán, kiểm toán.

Trong công tác giảng dạy và học tập, các giảng viên thường khó khăn trong việc tổ chức giảng dạy thực hành phần mềm kế toán khi cần nhiều sinh viên phối hợp mô phỏng doanh nghiệp. Cùng với đó, sinh viên khó khăn trong việc cài đặt và phối hợp thực hành trên phần mềm kế toán; việc học và thực

hành mọi lúc, mọi nơi chưa được thuận tiện.

3. Một số giải pháp đề nghị thực hiện chuyển đổi số trong giảng dạy bộ môn kế toán

3.1. Giải pháp giáo dục đào tạo

Chuyển đổi số đang diễn biến mạnh mẽ ở mọi lĩnh vực ngành nghề, trong đó có Kế toán. Với sự hỗ trợ của máy tính, các thiết bị và phần mềm công nghệ, công việc của kế toán, kiểm toán sẽ được giảm bớt gánh nặng thuật toán. Mỗi cơ sở đào tạo phải nhận thức được xu hướng ứng dụng công nghệ số vào các quy trình công việc trong lĩnh vực kế toán là điều tất yếu và để thích ứng với môi trường làm việc ngày càng thay đổi buộc các trường phải có chiến lược đào tạo phù hợp, đảm bảo không ngừng cập nhật đổi mới đào tạo kế toán theo xu hướng đáp ứng được nhu cầu và dự báo được nhu cầu về thị trường lao động kế toán chuyên nghiệp. Một số giải pháp đề nghị: (1) Xây dựng chương trình đào tạo phải đáp ứng được các yêu cầu về năng lực nghề nghiệp hiện nay và tương lai. Các tổ chức đào tạo có thể lựa chọn mục tiêu đào tạo đáp ứng với yêu cầu nào của thị trường, từ đó xây dựng chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo kế toán một cách thiết thực; (2) Chú trọng chọn lựa giáo trình, tài liệu giảng dạy các học phần liên quan đến kiến thức về kế toán, các kỹ năng về sử dụng công nghệ cũng như kỹ năng mềm cần thiết cho người học; (3) Đa dạng nguồn nhân lực có chất lượng tham gia giảng dạy, đảm bảo được tính học thuật

và có nhiều kinh nghiệm thực tế, trên cơ sở xây dựng khung năng lực dành cho đội ngũ giảng viên cơ hữu và đội ngũ chuyên gia thỉnh giảng, cộng tác biên soạn tài liệu, tham gia đánh giá chất lượng người học nhằm có thể triển khai thành công chương trình đào tạo; (4) Cải tiến phương pháp giảng dạy và đa dạng cách thức kiểm tra đánh giá nhằm giúp người học hình thành được các năng lực cần thiết để có thể tự làm chủ kiến thức thích ứng được với mọi môi trường, mọi hoàn cảnh công việc.

Các vấn đề chiến lược chuyển đổi số trong giáo dục đại học bao gồm: Duy trì tính liên tục và thích ứng của hoạt động đào tạo; Phương pháp giảng dạy đáp ứng yêu cầu công nghệ cao - tương tác cao; Xây dựng đội ngũ giảng viên đáp ứng yêu cầu công nghệ cao - tương tác cao; Chuyển đổi số cho hoạt động nghiên cứu khoa học; Mở rộng đối tượng người học, mở rộng tiếp cận công nghệ cho người học; Phân tích dữ liệu người học; Phát triển các ứng dụng phục vụ công tác điều hành, quản trị; và Lan tỏa chuyển đổi số (Vũ Hải Quân, 2021).

3.2. Giải pháp về đào tạo môn kế toán

Để đáp ứng yêu cầu hội nhập, chuẩn mực báo cáo tài chính quốc tế, ứng dụng thành tựu khoa học công nghệ, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp sau: (1) đẩy nhanh việc hình thành các môn học ứng dụng công nghệ trong kế toán, đổi mới quy trình và phương pháp kế toán, tạo nhận thức mới về

chức năng kế toán, kiểm toán và nghề kế toán chuyên nghiệp; (2) xây dựng đội ngũ kế toán chuyên nghiệp, thị trường dịch vụ kế toán ngày càng phát triển. Kế toán chuyên nghiệp cần đảm bảo năng lực chuyên môn theo chuẩn mực kế toán quốc gia và báo cáo tài chính Quốc tế IFRS, có kỹ năng số, kỹ năng tổng hợp, phân tích, làm chủ các phần mềm kế toán, có kiến thức rộng về kinh tế ứng dụng...; (3) Nguồn nhân lực kế toán, kiểm toán phải có năng lực hội nhập, chất lượng chuyên môn, kỹ năng hành nghề chuyên nghiệp phải được nâng cao; (4) Công việc kế toán sẽ đặt trọng tâm vào quản trị dữ liệu tích hợp, tư vấn và tham gia vào quá trình ra quyết định của đơn vị; (5) Xu hướng khởi nghiệp trong lĩnh vực kế toán, kiểm toán theo hướng cung cấp dịch vụ kế toán, quản trị, phân tích dữ liệu và tư vấn chuyên nghiệp; (6) Tổ chức các cuộc thi về kiến thức và kỹ năng về kế toán nhằm giúp các sinh viên hệ thống hoá và tích hợp được những kiến thức từ các môn học phục vụ cho công việc kế toán trong tương lai, nâng cao khả năng ứng dụng phần mềm kế toán và các nền tảng công nghệ khác, có tư duy sáng tạo, có tầm nhìn phát triển toàn diện doanh nghiệp số. Từ đó, thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp trong sinh viên, hướng tới cung cấp dịch vụ kế toán, tư vấn chuyên nghiệp”.

Giải pháp để nâng cao chất lượng đào tạo nói chung và giảng dạy cùng thực hành bộ môn kế toán nói riêng cần có sự liên kết và phối hợp đồng

bộ của: (1) Nhà trường (cơ sở đào tạo); (2) Nhà giáo (Giảng viên); (3) Nhà tuyển dụng (doanh nghiệp và các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp và các tổ chức khác); (4) Nhà khoa học (các chuyên gia hoạt động trong lĩnh vực kế toán hoặc có liên quan đến kế toán) (5) Nhà nước (nơi ban hành các văn bản qui phạm pháp luật và tổ chức thực hiện, kiểm tra và xử lý vi phạm các nội dung liên quan đến kế toán); (6) Người học (sinh viên, học viên ...). Các giải pháp trọng tâm để thực hiện chuyển đổi số trong lĩnh vực đào tạo kế toán: (i) Xây dựng chương trình đào tạo; (ii) Đổi mới phương pháp giảng dạy và tăng cường thực hành trong đào tạo kế toán.

+ Xây dựng chương trình đào tạo, ngoài những kiến thức chuyên môn sâu về nghiệp vụ kế toán, cần đáp ứng yêu cầu phát triển kỹ năng thực hành và kiến thức về luật pháp, công nghệ thông tin, truyền thông và quản lý đối với người học theo hướng cập nhật nội dung về khoa học kế toán đã được quốc tế thừa nhận, kết hợp ứng dụng chuyển đổi số vào các chương trình đào tạo. Các đơn vị đào tạo cần tổ chức các chương trình thực tế giúp sinh viên có cơ hội tiếp cận sớm với thực hành kế toán tại doanh nghiệp.

+ Đổi mới phương pháp giảng dạy và tăng cường thực hành trong đào tạo kế toán, thực hiện đào tạo nghiệp vụ kế toán theo hướng lấy người học làm trung tâm để trang bị tính chủ động, sáng tạo cho họ trong việc tiếp thu kiến thức kỹ năng, từ đó, giúp người học phát huy

được khả năng tự nghiên cứu, tự học của bản thân; Nội dung giảng dạy thực hành cần được chuẩn bị chi tiết trên cơ sở thiết kế giáo án phù hợp với chương trình đào tạo. Kết hợp với việc ứng dụng phần mềm kế toán, phần mềm hỗ trợ kê khai thuế trong xử lý bài tập tình huống, chứng từ cho đến việc kết xuất các báo cáo tài chính, báo cáo thuế.

Chuyển đổi số giúp tự động hóa trong nhận dạng hoá đơn, chứng từ; tự động nhập liệu và định khoản; tự động đối chiếu ngân hàng; tự động phát hiện sai sót nghiệp vụ; phân tích dự báo tài chính doanh nghiệp; tự động khai và tối ưu thuế phải nộp... Đây là giải pháp có thể giúp người làm kế toán, giảng viên và sinh viên học ngành Kế toán trong bối cảnh làm việc, giảng dạy từ xa, đáp ứng nhu cầu làm việc, học tập mọi lúc, mọi nơi, từ đó, sinh viên và học viên sẽ có cơ hội được tiếp cận với giải pháp chuyển đổi số, không chỉ với lĩnh vực kế toán mà còn trong lĩnh vực quản trị doanh nghiệp. Đây là lợi thế trong tiếp cận công việc thực tế khi tốt nghiệp●

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Chính trị (2019), Nghị quyết số 52-NQ/TW của Bộ Chính trị về một số chủ trương, chính sách chủ động tham gia cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, ban hành ngày 27 tháng 9 năm 2019;
- Cổng thông tin điện tử- Học viện Cảnh Sát Nhân Dân (2021). Chuyển đổi số trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo: Thực trạng và giải pháp. <http://hvcsnd.edu.vn/ngghien-cuu-trao-doi/dai-hoc-40/chuyen-doi-so-trong-linh-vuc-giao-duc-va-dao-tao-thuc-trang-va-giai-phap-6886>. [Ngày truy cập: 30/10/2021].
- Cổng thông tin Thành phố Đà Nẵng, 2021.

Chuyển đổi số là gì và quan trọng như thế nào trong thời đại ngày nay? https://danang.gov.vn/chinh-quyen/chi-tiet?id=2391&_c=100000174. [Ngày truy cập: 30/11/2021];

Công ty Cổ phần MISA (2022). Chuyển đổi số để công tác quản trị tài chính – kế toán – thuế trong doanh nghiệp hiệu quả. <https://www.misa.vn/140053/chuyen-doi-so-cong-thuc-chung-de-hoat-dong-tai-chinh-ke-toan-thue-hieu-qua/>. [Ngày truy cập 22/5/2022];

Khoa Kế toán - Học viện Tài chính (2021). Học viện Tài chính phối hợp tổ chức hội thảo “Chuyển đổi số giảng dạy kế toán trong bối cảnh đào tạo từ xa”. <https://hvtc.edu.vn/tabid/102/catid/2/id/34081/Hoc-vien-Tai-chinh-phoi-hop-to-chuc-hoi-thao-Chuyen-doi-so-giang-day-ke-toan-trong-boi-can-dao-tao-tu-xa/Default.aspx>. [Ngày truy cập 30/8/2021];

Thủ Tướng Chính phủ (2020), Quyết định 749/QĐ-TTg năm 2020 về phê duyệt “Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030, ban hành ngày 03 tháng 6 năm 2020;

Vũ Hải Quân (2021). Chuyển đổi số trong giáo dục đại học. https://vnuhcm.edu.vn/su-kien-sap-dien-ra/chuyen-doi-so-trong-giao-duc-dai-hoc/343137306864.html?fbclid=IwAR3oxZN032OjEGuYCer50vYLvCvJbH6v1q1imMHTjhacvFbYLSr7rbc2_pc. [Ngày truy cập 22/5/2022];

Website: <http://chinhphu.vn>; <https://moet.gov.vn/>; <https://www.mof.gov.vn>; <https://thuvienphapluat.vn/>; <http://www.gdt.gov.vn>;